

ISTARSKA REGIONE
ŽUPANIJA ISTRIANA

**SKUPŠTINA ISTARSKE ŽUPANIJE
ASSEMBLEA DELLA REGIONE ISTRIANA**

ZAPISNIK

4. SVEČANA SJEDNICA održana 25.rujna 2013. godine

PAZIN, 25. rujna 2013.

ZAPISNIK

sa svečane sjednice Skupštine Istarske županije i Saveza antifašista Istarske županije, održana 25.09.2013. godine u Spomen domu Pazinu povodom 25. rujna - Dana Istarske županije i 70. obljetnice Rujanskih odluka o sjedinjenju Istre s maticom zemljom

VIJENICI SKUPŠTINE ISTARSKE ŽUPANIJE (Mandat 2013 – 2017)

R. br	VIJEĆNIK	LISTA	PRIMJEDBE
1.	Davor Komar	IDS-HNS-Zeleni	
2.	Furio Radin	IDS-HNS-Zeleni	
3.	Elvira Krizmanić Marjanović	IDS-HNS-Zeleni	
4.	Valter Drandić	IDS-HNS-Zeleni	
5.	Ivan Jakovčić	IDS-HNS-Zeleni	
6.	Sandra Čakić Kuhar	IDS-HNS-Zeleni	
7.	Tedi Chiavalon	IDS-HNS-Zeleni	
8.	Vili Rosanda	IDS-HNS-Zeleni	
9.	Nevija Poropat	IDS-HNS-Zeleni	
10.	Dragan Filipović	IDS-HNS-Zeleni	
11.	Josip Anton Rupnik	IDS-HNS-Zeleni	
12.	Osman Dželil	IDS-HNS-Zeleni	
13.	Vesna Šćira Knapić	IDS-HNS-Zeleni	
14.	Vladimir Buršić	IDS-HNS-Zeleni	
15.	Zdenko Pliško	IDS-HNS-Zeleni	
16.	Slavica Popadić	IDS-HNS-Zeleni	
17.	Igor Merlić	IDS-HNS-Zeleni	

18.	Tamara Brussich	IDS-HNS-Zeleni	
19.	Lirim Ramadani	IDS-HNS-Zeleni	
20.	Eleonora Kotiga Vaš	IDS-HNS-Zeleni	
21.	Petra Kancijanić	IDS-HNS-Zeleni	
22.	Danica Miletić	IDS-HNS-Zeleni	
23.	Lino Kuharić	IDS-HNS-Zeleni	
24.	Stjepan Mraković	IDS-HNS-Zeleni	
25.	Damir Kajin	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
26.	Danijel Ferić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
27.	Tanja Vrbat	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
28.	Silvano Hrelja	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
29.	Branko Ružić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
30.	Sandro Jurman	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
31.	Mirjana Galo	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
32.	Evelina Biasiol Brkljačić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
33.	Maja Šarić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
34.	Kemal Velagić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
35.	Bojan Skočilić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
36.	Nikola Dobrila	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
37.	Miljenko Koroman	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
38.	Marino Diminić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
39.	Marino Roce	HDZ – HDS	
40.	Ivica Butorac	HDZ – HDS	Odsutan (O)
41.	Željka Hrlić	HDZ – HDS	

42.	Tatjana Mrkonjić	HDZ – HDS	
43.	Damir Ilić	Hrvatski laburisti – Stranka rada	
44.	Mario Radešić	Hrvatski laburisti – Stranka rada	
45.	Ticijan Peruško	Hrvatski laburisti – Stranka rada	

Svečana sjednica započela je u 11,05 izvođenjem državne himne «Lijepa naše» i svečanom pjesmom «Krasna zemljo - Istro milo» u izvođenju : mješovitog zbora Roženice, dirigent: Danijel Dražić

D N E V N I R E D :

1. Povijesni pregled NOB-a u Istri
2. Otvaranje svečane sjednice Skupštine Istarske županije i Saveza antifašista Istarske županije, povodom 25. rujna - Dana Istarske županije i 70. obljetnice Rujanskih odluka o sjedinjenju Istre s maticom zemljom – VALTER DRANDIĆ, prigodni govor,
3. DARKO LORENCIN, predstavnik Vlade Republike Hrvatske, ministar turizma – pozdravni govor,
4. LUKA DENONA; izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora, saborski zastupnik - pozdravni govor,
5. TOMISLAV RAVNIĆ, predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista Istarske županije – prigodni govor,
6. VALTER FLEGO, župan Istarske županije - prigodni govor,
7. STJEPAN MESIĆ, izaslanik predsjednika Republike Hrvatske i počasni predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske, predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti – prigodni govor i uručivanje odlikovanja Reda Stjepana Radića zaslužnim članovima Saveza antifašista Istarske županije
8. 10-minutni glazbeni nastup – Djevojački pjevački zbor srednje škole «Mate Balote» Poreč

Program svečane sjednice vodi **DUBRAVKA SVETLIČIĆ** na hrvatskom i talijanskom jeziku.

AD – 1 Povijesni pregled NOB-a u Istri

Građa za projekciju proizlazi iz Zbirke fotografija, negativa i fotografske opreme te iz Zbirke tiska Povijesnog i pomorskog muzeja Istre. Rad je autorice Lane Skuljan Bilić, kustošice Povijesnog i pomorskog muzeja Istre.

Il materiale usato per la proiezione appartiene alla Collezione di fotografie, negativi e attrezzatura fotografica e dalla Collezione del materiale stampato del Museo storico e navale dell'Istria ed e' opera della conservatrice museale Lana Skuljan Bilić,

Na velikom projektnom platnu prikazan je povijesni pregled NOB-a Istre, što je popraćeno aplauzom.

AD – 2 Otvaranje svečane sjednice Skupštine Istarske županije i Saveza antifašista Istarske županije, povodom 25. rujna – Dana Istarske županije i 70. obljetnice Rujanskih

**odluka o sjedinjenju Istre s maticom zemljom –
VALTER DRANDIĆ - prigodni govor,**

VALTER DRANDIĆ, predsjednik Skupštine Istarske županije u ime Skupštine Istarske županije i u svoje ime čestita 70. godišnjicu povijesnih Pazinskih odluka i Dan Istarske županije.

Pozdravlja

- izaslanika Predsjednika Republike Hrvatske i počasnog građanina Istarske županije, gospodina Stipu Stjepana Mesića, dobro došao,
- izaslanika Predsjednika Hrvatskog sabora, gospodina Luku Denonu, saborskog zastupnika,
- ministra turizma Republike Hrvatske, gospodina Darka Lorencina,
- saborske zastupnike iz Istarske županije, župane i predstavnike općina iz Slovenije, predstavnike svih županija iz Republike Hrvatske,
- posebno pozdravljam izaslanstvo SAB-a Republike Hrvatske,
- predstavnike Saveza antifašista Istarske županije,
- zaslužne članove antifašista Istarske županije i njihove izaslanike koji će primiti odlikovanja Predsjednika Republike Hrvatske,
- članove i članice Saveza antifašista Istre, Primorsko-goranske županije, te sve ostale,
- gradonačelnike i načelnike općina Istarske županije,
- ravnatelja Policijske uprave Istarske, gospodina Dragutina Cestara,
- i sve ostale prisutne goste i uzvanike, te predstavnike sredstava javnog informiranja, što je sve popraćeno aplauzom.

U nastavku je rekao :

«Još od prvih organiziranih otpora fašizmu u Europi, od Labinske republike i Proštinske bune, mnogi su ljudi Istre dali svoju mladost, dali svoje živote, 17000, 1000 milijari životi, za slobodu, za pravicu, za jednakost među ljudima i utkali u sve generacije naše Istre temeljnu ljudsku vrijednost - antifašizam. Antifašizam kao trajno civilizacijsko opredjeljenje istarskega čovika.

Mnogo je ljudi Istre posvetilo cili svoj život očuvanju ovog našeg zavičaja, očuvanju naše slobode i našega istrijanskoga identiteta. Istrijani su svojim pozitivnim djelovanjem premošćivali blokovske, državne i nacionalne granice - povezivali smo i danas povezujemo različite i često puta suprotstavljene svjetonazore.

Zato je danas za nas normalno biti dio ujedinjene Europe i sretni smo što pripadamo generaciji Istrijana koja je to konačno i formalno ostvarila.

I mi u taj projekt, projekt Europe vjerujemo, ali vjerujemo bez euforije i bez lažne nade da će neki drugi umjesto nas rješavati naše probleme. Ne, mi vjerujemo u sebe i znamo da nas i dalje čeka teško delo, ali je danas ta naša fameja naresla na priko 500 milijuni ljudi i šanse su nam sada puno veće.

A Istrijani su često bili neshvaćeni u vlastitim državama, živeći drugačije, u svome svitu s obje strane granice, pokušavajući tu granicu ča više poništiti.

Naravno državnu granicu ne smije i se ne može srušiti fizički i zato smo mi tu granicu odavno srušili u svojim glavama, u svojoj duši. Tiho i ustrajno smo se povezivali sa susjedima upravo u vrime dok su se na kartama i u glavama nekih ljudi crtale neke nove granice, neke nove podjele među ljudima, neki novi ratovi.

I ponosimo se da smo jušto takovi i da se je nas pitalo ratova nikada ne bi ni bilo.

I sva zla, sile, svi reštralamenti, gubematori, kupljeni ljudi i

Mnogo toga čime se ovaj proces pokušavao spriječiti, u našoj Istri bili su uzalud.

Nakon teških povijesnih iskustava, plaćenih vlastitim životima i egzodusima, mržnja se na istarsku zemlju jednostavno ne prima, ne čapiva. **Taj korov u Istri ne reste. (Aplauz).**

Mi smo ponosni na svoj antifašizam kao naše temeljno ljudsko opredjeljenje, ponosni smo na svoju convivenzu, na dvojezičnost ustrojenu po najvišim civilizacijskim standardima, na našu multikulturalnost, multietničnost, ponosni smo na našu otvorenost.

La nostra Istria e la Regione della cultura e della tolleranza, Regione della forte conferma delle libertà e diritti umani, libertà e diritti di tutte le minoranze, luogo della quotidiana conferma dei valori istriani, conferma del nostro suživot. Potvrda našega - istarskega puta. I od toga ne odustajemo i ne prilagođavamo se dnevno političkim potrebama i interesima - to su trajne vrijednosti Naše Istre.

Zato je i danas - kada je Hrvatska punopravna članica EU – Istra, usudio bih se reći, ipak drugačija, još uvijek po mnogočemu izuzetak.

Za nas je članstvo u EU ostvarenje našeg prava na naš jedinstveni zavičaj, prava na našu transgraničnu domovinu. Hrvatska, Slovenska i Talijanska Istra danas su bliže nego bilo kada do sada u povijesti, a zajedničkom pameću i snagama mi možemo stvarati Istru koja će razvijati i isticati svoje prednosti, posebnosti, svoje kvalitete, ali time razvijati i svoje matične države Hrvatsku, Sloveniju i Italiju, pa i EU kao cjelinu.

Mi ljudi Istre spremni smo za ove izazove stvaranja i spremni smo i za izazove rješavanja teške ekonomske i društvene krize. Mi jednostavno ne prihvaćamo i ne mirimo se da nam financijski rejting bude smeće, mi se toga sramimo, mi to u Istri jednostavno nismo, pa nisu to ni građani Hrvatske. (Aplauz).

I zato baš sada moramo dati najviše, svojim primjerom pokazati da se savjesnim i poštenim delon moru postići rezultati.

I ne treba nan kriza biti izgovor, jer baš u krizi je vrijeme da izvučemo van nove ideje, da pokrenemo novu energiju i da pokažemo još veću odlučnost.

Virujen da to imamo i siguran sam da je Naša Istra na dobren putu da bude jedna od najrazvijenijih europskih regija.

Regija koja će se rastućoj centralizaciji, autokraciji, tvrdoglavosti i nefleksibilnosti suprotstaviti: još većim ljudskim pravima i slobodama, još većom građanskom hrabrošću, još jednostavnijim procedurama, jednom riječju: Regija koja će svaki dan biti još uspješnija.

Mi jednostavno moramo otvoriti još više prostora za mlade ljude, stvoriti još bolje uvjete za rast i razvoj, za nove tehnologije - moramo teći brže od drugih.

I ne tribamo se diliti na one koji dobivaju i one koji gube, u Našoj Istri moramo svi dobivati, a zato nan ne triba puno, triba nan samo: pamet i sloga.

Hvala i slava svima koji su za to dali svoje živote. Slijedimo njihov primjer i nećemo pogriješiti.

Vi auguro ogni bene.

Želim Vam svako dobro, i klitu!« (Aplauz).

AD 3 DARKO LORENCIN, predstavnik Vlade Republike Hrvatske, ministar turizma – pozdravni govor

DARKO LORENCIN , obratio se prisutnima slijedećim riječima :

«Dobar dan svima.

Uvaženi izaslanice predsjednika Republike, predsjednika Sabora, gospodine župane, predsjedniče Skupštine, dragi gosti.

Iznimna mi je čast i zadovoljstvo biti na ovu predivnu obljetnicu 70 godina od priključenja Istre matici zemlji. I isto tako prisustvovati danu Istarske županije.

Ono na što ću ja dati naglasak, a već moj prethodnik je, dati ću naglasak na gospodarstvo, ali isto tako obzirom na Dan Istarske županije, na obilježje, moramo se osvrnuti i na ovu dugu povijest, na ovu povijest koja iza nas 70 godina krije jako puno zbivanja i jako puno prekretnica i jako puno odluka koje su ljudi, svi naši prethodnici trebali donositi da dođemo do ovog danas gdje jesmo. Stoga 43. godina kad još uvijek u vohoru ratnih zbivanja odluku je trebalo donijeti, imam osjećaj kao pripadnik nove generacije, kao pripadnik generaciju koja na svu sreću nije morala od onda svjedočiti tim zbivanjima, odluka je donesena onako kako je ja vidim vrlo brzi, vrlo jednostavno i vrlo kratko. Svi smo znali gdje nam je mjesto. 45. godine završila su zbivanja, 74. godine donesen nam je Ustav, bio je Domovinski rat i krunu svega stavili smo prije par mjeseci kada je Hrvatska ušla u

Europsku uniju i time smatram da su jednom zauvijek otklonjene sve one situacije gdje smo morali na drugi, a ne na gospodarski način, voditi računa o našoj regiji i o našoj zemlji.

Ono što moram reći i potvrditi tu činjenicu da kroz svih tih 70 godina, ali još i puno, puno ranije, ovo prije 70 godina 43. o odluke koje su tu donesene, bilo je jedno prevladavanje i rekao bih prijelomna točka kada je narod ovog područja već jedanput uzeo sudbinu u svoje ruke, jer previranja i meteži koji su bili prethodnih godina i stoljeća isto tako nisu ni na koji način mazili Istru i njezine građane. Stoga podvlačim da i ono što danas radimo i pogotovo kao član Vlade, ono što sve poduzimamo, u ovim relativno vrlo teškim vremenima, ponovno nalazimo se na prekretnici, ali nalazimo se na jednoj gospodarskoj prekretnici. Na iste načine kako smo prevladavali sva ova zbivanja, ova kretanja u našoj povijesti, na isti način moramo itekako dobro sabiti redove, itekako sabiti sve razine administracije i lokalne i regionalne i državne i fokusirati se na uspjeh u gospodarstvu. Tu je ključ. Na taj način mi ćemo na najbolji način okruniti sve ono što su naši prethodnici i dali živote za u stvar i za sve ono vrijeme koje su uložili i trud naše prethodne generacije u ovih 70 godina da izgrade društvo, da izgrade Istru i Hrvatsku. Stoga još jedanput od srca čestitam ovaj hvalevrijedan, bitan i značajan praznik za Istru, ali i za Hrvatsku i zahvaljujem se svima onima koji su dali i živote i uložili puno truda da dođemo do ovuda do kuda smo danas došli.

Hvala lijepa.» (Aplauz).

AD – 4 LUKA DENONA; izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora, saborski zastupnik - pozdravni govor

«Dame i gospodo, članovi Županijske skupštine Istarske županije,
Gospodine župane,

Poštovani uzvanici i dragi gosti,

dozvolite mi da vas u ime Predsjednika Hrvatskoga sabora, gospodina Leke, osobno pozdravim, vama i svim građanima Istre, iskreno čestitam Dan Istarske županije i 70. godišnjicu donošenja istarskih partizanskih rujanskih odluka o sjedinjenju Istre s maticom zemljom.

Raduje, naravno, svih nas što je i nakon 70 godina Istra ostala vjerna svojim antifašističkim slobodarskim i demokratskim korijenima što uspješno njeguje i dograđuje svoj bogati identitet i razvija multikulturalnost, takvu Istru koja kao jedini od naših najrazvijenijih regija je unaprijedila i lokalnu (regionalnu) samoupravu, izgradila je čvrste sponove s Europom i u vrhu je hrvatskih regija po kojima i po brojnim svojim dostignućima.

Uvjeren sam da će Istra i nadalje prednjačiti i biti vrijedan primjer i uspješne regije, da će nadalje pridonositi jačanju ugleda zemlje u inozemstvu i bržoj obnovi hrvatskog gospodarstva.

To je ono što bi Predsjednik Hrvatskog sabora, ja se nadam, otprilike u ovoj prigodi rekao svima vama i svima nama.

Dozvolite da vam nešto kažem i osobno.

Budući da smo ovdje u jednoj velikoj obljetnici 70 godina nakon, ja bih rekao, historijskih pazinskih odluka, ako ništa drugo, moramo se ipak upitati a tko su bili ti ljudi koji su prije 70 godina, koji je bio taj čovjek koji je napisao onaj proglas legendarni koji smo imali prilike ovdje vidjeti.

Mnogi od vas znaju koji su to ljudi bili, ali danas nažalost, čini mi se da i u našim povijesnim čitankama nema negdje notificirano koji su to ljudi bili. To su bili partizani antifašisti. (Aplauz). Nekako je sramotno nakon 70 godina nekako mi se čini da je pomalo sramoto to nekako to reći da su to bili partizani antifašisti koje je vodio ovaj čovjek ovdje čiji je kip ovdje (Tito). (Aplauz). Dakle, ali to su ljudi koji su stvarali i Istru i Hrvatsku, koji su stvarali ovo o čemu je i predstavnik Vlade Republike Hrvatske govorio da možemo danas živjeti sretnije, bolje i zadovoljnije., da moramo, naravno, se okrenuti i ka budućnosti, da moramo učiniti sve da nam svima skupa bude puno bolje, ali ovo nikada ne bismo smjeli zaboraviti. Jer danas, pogotovo kada jedna, ja bih rekao, glasna manjina ponovno pokušava

revidirati neke povijesne odluke iz života onih ljudi koji su dali za te odluke svoje živote pokušavaju to revidirati, velika većina nas nekako ne želimo se miješati s njima, pa ne odgovaramo. Ali, dozvolite mi na kraju osobno da kažem, možda bi ipak i nakon 70 godina trebalo ponovno kazati i ovdje i svugdje drugdje Smrt fašizmu! (Aplauz).

Voditeljica programa **DUBRAVKA SVETLIČIĆ**, naglašava da će izaslanik predsjednika Republike Hrvatske i počasni predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske, gospodin Stjepan Mesić, predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti, obratit se prisutnima kasnije, prilikom svečanosti uručivanja odlikovanja Reda Stjepana Radića zaslužnim članovima Saveza antifašista Istarske županije.

AD – 5 TOMISLAV RAVNIĆ, predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista Istarske županije – prigodni govor

«Drugarice i drugovi, dragi uvaženi antifašistički borci, dame i gospodo, uvaženi cijenjeni gosti i uzvanici, care compagne e compagnji, graditi ospiti e gentili signori e signore.

Dozvolite mi, da Vas u ime Saveza antifašista i sudionika NOB-e Istarske županije najsrdačnije pozdravim i čestitam 70-tu obljetnicu epohalnih rujanskih događaja, dana sveopćeg plebiscitarnog narodnog ustanka i donošenja odluka Okružnog i Pokrajinskog NOO-a za Istru kojim se Istra izdvaja iz Kraljevine Italije i priključuje matici zemlji Hrvatskoj, ukidaju se svi fašistički zakoni, a talijanskoj autohtonoj manjini u Istri osiguravaju se sva nacionalna prava.

Rujanski događaji u Istri zauzimaju najslavnije i najsvjetlije mjesto u ukupnom povijesnom pamćenju Istre, a izraz su višestoljetne težnje za nacionalnim i socijalnim oslobođenjem od nenarodnih režima, čija su htijenja ostvarena upravo u našoj NOB-i.

Istarski prostor zbog svog geografskog položaja i prirodnih blagodati od uvijek je bio predmet pažnje i njenog okruženja, a u različitim vremenskim epohama ukrštavaju svoje interese agresivnim pretenzijama nastojeći potisnuti i čak izbrisati slavensko prisustvo.

Radi toga su Hrvati i Slovenci imali veoma traumatiziranu i burnu povijest, što je naročito eskaliralo za vladavine fašističke Italije, kada je prijetila opasnost od potpune prinudne asimilacije i denacionalizacije.

Većinski hrvatski narod Istre, pretežno je živio na selu, ekstenzivno obrađujući zemlju, talijanska fašistička vlast je sustavno putem poreza, dražbi, ovrha i drugih nameta uništavala istarsko seljaštvo do nepodnošljivog socijalnog i nacionalnog istrebljenja.

Samo od 1924. do 1936. godine na dražbama je prodano 7.000 poljoprivrednih posjeda u Juljskoj krajini. Ovu zemlju su od zaduženih seljaka kupovali fašistički glavešine, zakupci, grofovi, odvjetnici, trgovci, po smiješno niskim cijenama, dok su seljaci ostajali raditi na bivšim svojim imanjima kao koloni, najamni radnici

Represije, deportacije, zatvaranja, prinude i teror nisu uspjele pokoriti nacionalnu svijest Istrana koji su sačuvali nacionalni identitet, materinji jezik, kulturu i vlastitu samobitnost.

U jeku ratnih zbivanja, u prigodi kapitulacije Italije Istrani su izgubili strpljenje i u srcu okupirane Europe uzeli oružje u ruke i rekli: dosta fašizmu.

U prvoj rečenici čuvenog Proglasa istarskom narodu nadahnuto piše: „Duh Istre ostao je nepokoren, mi nismo htjeli ostati poslušno roblje“.

U tom teškom, ali više nego časnom vremenu naše povijesti, čitav teritorij Istre, osim grada Pule i Rijeke, bio je oslobođen. Stotine vojnih garnizona i karabinijerskih stanica bilo je hrabrošću i odlučnošću naroda brzo i efikasno razoružane. Velike količine oružja, municije i drugog ratnog materijala je zaplijenjeno. Razoružano je više od 15.000 talijanskih vojnika, karabinijera i financa. Uspostavlja se narodna vlast, osnivaju NOO i ratne jedinice. Partizanske formacije zauzele su borbene položaje prema Puli, Trstu i Rijeci, tako da je talijanska fašistička vlast temeljito uništena.

Tisuće demoraliziranih vojnika i oficira lutalo je Istrom tražeći spas. Treba pri tom naglasiti da narod Istre, dok je opravdano tražio kažnjavanje fašističkih zločinaca, pokazao je izuzetno razumijevanje za tragediju običnog talijanskog čovjeka i na razne načine pružio talijanskim vojnicima podršku i pomoć. Još jednom moramo ponavljati da našem pokretu talijanski narod nije bio neprijatelj, već talijanski fašizam i oni koji su s njim šurovali.

Prve odlučne bitke odmah počinju sa fašistima i hitlerovom tenskovskom kolonom puk. Kašpara Wölkera, koji se istaknuo surovošću u „Staljingradskom paklu“, na Tićnu, Limu, Labinu (kod Tonci) i drugim mjestima, u prvim danima oružanog otpora gine 213 naših hrabrih boraca i ustanika.

Otpor biva sve jači pa Hitler pokreće zastrašujuću osvetničku tzv. „Romelovu ofenzivu“, nemilosrdno se obračunava i obrušava na Istru sa 50.000 vojnika najelitnijih SS divizija uz vodeću pratnju mussolinijevih fašističkih škvadrišta Republike di Salò. Počinje najkrvaviji obračun u oslobodilačkom ratu Istre i po brutalnosti i životinjskim porivima, vjerojatno nezapamćenih u povijesti, kada samo u 8 dana pogiba 2.500 naših boraca, ali i mnogo djece, žena, nemoćnih staraca, a dva puta više od toga, odvođe u njemačke koncentracione logore smrti. Posljedice su stravične i ogorčenje Istrana kulminira i s pravom se traži da se kazne odgovorni za ovaj pokolj i paljevine.

Odgovorno tvrdimo, da nije bilo ovih strašnih ubojstava nedužnih ljudi, fojbi u Istri ne bi bilo. Uostalom fojbe su projekt odnosno „breveto“ fašista koje su prakticirali fašisti već i prije rata.

Zato preporučamo onima koji vole provocirati i danas sa fojbama, da to dobro pamte i ono što se dogodilo ranije.

Treba se podsjetiti da su već 1920. paljeni narodni domovi u Trstu, Puli, Vodnjanu i ubijani naši ljudi zbog političkog delikta.

Kao odgovor na to na tlu Istre pružen je i prvi oružani otpor nadirajućem fašizmu u Evropi, jer se Istrani, prije svega radnici i seljaci, bio on Hrvat, Slovenac ili Talijan nije mirio fašističkim represivnim nasiljem. Sjetimo se Labinske republike, Proštinske bune, pulskih štrajkova i drugih događaja.

I upravo o našoj zajedničkoj antifašističkoj NOB-i inspirirani Titovom politikom NOP-a, stvorena je povijesna prekretnica čija je srž, kod nas u Istri u bratskoj convivenzi i antifašističkoj fratelanzi, čijom odlučnom voljom su otklonjene tragične višestoljetne međusobne traume. Za našu nacionalnu slobodu imali smo punu podršku talijanskih antifašista i samo takva povijesna istina treba biti osnova naših dobrih međusobnih odnosa.

Antifašistička međunarodna koalicija zapadnih sila, Sovjetskog Saveza i partizanskog pokreta otpora, gdje najznačajnije mjesto pripada našoj slavnoj NOB-i i njenom vođi J.B.Titu pobijedila je najveće zlo (Aplauz) iz sastava fašizma i nacizma koje je ikada zaprijetilo čovječanstvu.

O značajnom doprinosi našeg NOP-a velikoj pobjedi nad fašizmom u Međunarodnoj antifašističkoj koaliciji, govori i anegdota, koju je dobro u ovakvim prilikama ponoviti, sa prvog susreta Amerikanaca i Rusa u Njemačkoj, kada je general Patton digao čašu da nazdravi najboljoj savezničkoj vojsci, maršal Žukov se smješkajući ispravio u stolici, ali Patton je dovršio zdravicu „Titovim partizanima“. (Aplauz).

Iza rata Titova politika mirne koegzistencije dobrosusjedskih odnosa i unatoč bolnim ratnim ranama, uspjeti će postići ravnotežu u odnosima s Italijom: primjerice Jugoslavija je odustala od zahtjeva za izručenjem 808 ratnih zločinaca čija su imenima i brojevi dosjea registrirani u UN, (imamo te dokumente u Puli) što je postignuto Sporazumom Tito-Togliati, 1947. godine.

Konačno je Osimski sporazum od 1975. godine jedan je od najvećih uspjeha Titove vanjske politike, koji će smiriti povijesne strasti na Jadranu, čvrst je i trajan temelj odnosa sa susjednom Italijom i uspostaviti čvrsto interesno prijateljstvo i tako trajno riješiti veoma važno Jadransko pitanje.

Pouka je to i današnjim generacijama, da iza ratnih sukoba, treba uspostaviti mir i okrenuti se budućnosti. Civilizacijski je i humano, znati oprostiti, ali ne zaboraviti, kako se zlo ne bi ponovilo.

Uz nacionalno oslobođenje Istra je socijalno ekonomski oslobođena, najprije i osobito desetine tisuća kolonatskih obitelji, ne samo od fašizma, već i od feudalno kolonatskih odnosa koji su u Evropi davno ukinuti. Poslije rata agrarnom reformom zemlja u posjedu veleposjednika – latifundista i Crkve je nacionalizirana i podijeljena seoskoj sirotinji.

Iza Drugog svjetskog rata, uz velike ljudske gubitke i svekolikog stradanja stanovništva i materijalnih dobara i imovine u Istri smo naslijedili devastirano zaostalo agrarno obilježeno gospodarstvo, razorene malobrojne urbane industrije, spaljena sela, porušene gradove, sa totalnom nezaposlenošću stanovništva.

Svjedočimo jednom vremenu i ljudima tog vremena, koji su pod izuzetno teškim životnim prilikama, kada je i cijela Evropa gladovala, velikim entuzijazmom, često dobrovoljnim radom, što teško mogu razumjeti današnje generacije, obnovili porušenu i spaljenu zemlju stvarajući velika materijalna bogatstva, posebno u industriji, turizmu i građevinarstvu, kojima je Istra svrstana u red najrazvijenijih pokrajina Hrvatske, višestruko povećali društveni proizvod, osigurali punu zaposlenost i humanizirali socijalne i društvene prilike.

Poštovani uzvanici !

Naša je javnost preplavljena informacijama o ubojstvu svećenika u Lanišću 1947.godine, Ne mislimo negirati da se zločin stvarno i dogodio i da je žrtva svećenik Miroslav Bulešić i pravo je crkve da odlučuje koga će i kada beatificirati. Mi u to ne ulazimo.

Međutim, ne možemo prihvatiti da se naši borci i žrtve stradale legendarne Čičarije nazivaju huljama kako ih etiketiraju režiseri u filmu HTV prezentiranom javnosti nedavno, jer su se pobunili protiv svećenika koji su oglasom na crkvenim vratima uskratili njihovo tradicionalno pravo da budu kumovi i da krizmaju svoju djecu. Da nije bilo ovog oglasa, ne bi bilo ni ovog ubojstva. Da je oglas istaknut potvrđuje to i mons. Božo Milanović u svojoj knjizi „Istra u 20. stoljeću“ na str. 234, a o događaju govore i svjedoci objavljeni u knjizi Zvane Črnja „U krvi rođeno“, koje dokumente su režiseri HTV u potpunosti su zanemarili.

Ali ovo nije ubojstvo sustava vlasti kako se uporno uvjerava javnost, već ubojstvo pojedinca zbog čega je bio i osuđen od Okružnog suda ovdje u Pazinu.

Mi imamo pravo i obavezu, ali i povijesnu odgovornost da čuvamo dignitet naše NOB-e, čast i slavu naših velikih žrtava, s porukom mlađim generacijama, da čuvaju povijesnu istinu o našim hrabrim, odvažnim i ponosnim ljudima i velikim žrtvama koje smo dali..

Manipulacije i mistifikacije sa žrtvama rata ne prihvaćamo, jer nisu sve žrtve iste, niti su sve žrtve nevine, niti se mogu izjednačiti žrtve fašizma i komunizma, a još manje izjednačiti antifašizam sa boljševičkim staljinizmom.

Konačno, veoma je aktualno i danas naglasiti, a polazeći od povijesne stvarnosti, da je bitka protiv nacifašističkog okupatora i domaćih kvilinga, bila borba za slobodu i opstanak Hrvatskog naroda, kada su stvorene osnovne pretpostavke današnjoj suvremenoj Hrvatskoj državi, a slijedom razvitka ZAVNOH-a i ustrojstvom Federalne Republike Hrvatske, pa makar i sa ograničenim suverenitetom i svrstalo Hrvatsku na strani pobjednika u Drugom svjetskom ratu u sastavu Međunarodne antifašističke koalicije dajući veliki obol ustrojstvu novog svjetskog demokratskog poretka i zasnovanog na Deklaraciji o ljudskim pravima. U toj borbi oslobodili smo zemlju, definitivno i trajno sjedinili Istru, Rijeku, Zadar, otoke i vratili dijelove Primorja i Dalmacije koje je Pavelić poklonio Mussoliniju kao i anektirana područja Međimurja i Baranje, što je konačno i verificirala Pariška mirovna konferencija.

Borci Domovinskog rata obranili su našu domovinu i njen puni suverenitet u granicama uspostavljenim u NOB-i.

Stoga ne može se i ne smije se praviti razlike između boraca koji su stvarali i boraca koji su branili RH, jer žrtve to ne zaslužuju.

Iz odnosa prema antifašističkim borcima NOR-a danas, dolazimo do zaključka da je HDZ-ova vlast 2005. godine donijela Deklaraciju o antifašizmu iz dnevno političkih pobuda i potrebnoj legitimaciji za pristupne pregovore s EU, sa figom u džepu, uz uvažavanje zahtjeva ekstremne nacional šovinističko revanšističke desnice kojoj je mjesto u ropotarnici povijesti, dok većinsko šutljivo društvo dozvoljava ovu diskriminaciju iz oportunističkih i nama neznanih razloga koji nemaju mjesta u civilizacijskim društvima.

Zbog toga su s pravom naši antifašistički borci ogorčeni i uvrijeđeni, a time se vrijeđa i zdrav razum 51 države naših saveznika od 67 tada u svijetu postojećih, sa zahtjevom da se Deklaracija o antifašizmu Hrvatskog sabora provede u djelo, samo što se Deklaracija o antifašizmu Hrvatskog sabora ne provodi u djelo.

Demokratsko hrvatsko društvo ne smije više tolerirati takav odnos prema antifašizmu i prema onima koji su za taj antifašizam i našu hrvatsku državu žrtvovali svoje živote.

Hvala na pažnji!» (Aplauz).

AD – 6 VALTER FLEGO, župan Istarske županije - prigodni

«Poštovane dame i gospodo, Egregi signore e signori
Drugarice i drugovi, compagne e compagni, Tovarišice i tovariši (Aplauz),
Dragi prijatelji,
Poštovani gosti, Egregi ospiti.

Istarska županija proglasila je današnji dan - 25. rujna - Danom Istarske županije - jer su na današnji dan prije 70 godina građani Istre samostalno odlučili sjединiti Istru s maticom zemljom Hrvatskom u tada novoj Jugoslaviji .

I meriti per un'Istria moderna edemocratica che si svilupa in funzione delle evigence dei suoi cittadini appartengono ai nostri padri e noni che nel 1943 hano lottato per un'Istria antifasista, libera e demoratica unita alla madre patria Croazia.

Povijesne pazinske odluke Istarskog sabora zauzimaju najslavnije i najsvjetlije mjesto u ukupnom povijesnom pamćenju Istre i neizbrisivi su dio naše povijesti kojim je narod Istre jasno i nedvosmisleno iskazao opredjeljenje za pravom na slobodu, dostojanstvo čovjeka i ravnopravnost ljudi.

La storia dell'Istria e caratterizzata da molte vicende, decisioni, guerre, ma anche fortunatamente da un desiderio costante di miglioramento, successo, pace e felicità'.

Posiamo affermare un orgoglio che sciamo stati proprio noi a apore nuovi standard politici perche l'Istria oggi sia un ogetto politico riconosciuto, accettato e rispettato anche da chi non e' in linea con la nostra politica.

Oggi l'Istria e un luogo di convivenza, tolleranza, umanita, creativita' economica, culturale e scientifica affermata nel nostro paese e nel mondo.

Zaslugu za sve te uspjehe može se pronaći niz desetljeća unazad i s ponosom gledati na baštinu, duhovnu i materijalnu koju su nam prethodne generacije ostavile .

Poštovani prisutni, Egregi presenti

U okolnostima ekonomske i društvene krize, danas je teže nego prije govoriti o razvoju.

No, svaka se kriza mora i hoće prevladati. Ne smijemo ostati zarobljenici ideje o krizi, jer ponekad suviše govora o krizi, posebno kada taj govor nije popraćen radom, dovodi do njenog produženja.

Otvorenost za nove ideje, rad temeljen na znanju, da na znanju, i inovacijama te spremnost da se svi zajedno uhvatimo u koštac sa svim izazovima koji nas očekuju, bit će ključ našeg zajedničkog uspjeha.

La crescita e lo sviluppo economico sono gli obiettivi principali del nostro futuro mandato.

Ali svi znamo da nema rasta i razvoja bez adekvatne infrastrukture i stoga su prioriteta u ovome mandatu nastavak izgradnje Istarskog ypsilona, za koje imam i riječ samog ministra da kreće na proljeće slijedeće 2014.godine, daljnja plinofkacija naše Istre kojom ćemo svakom korisniku omogućiti ekološko najprihvatljiviji. i trenutno najjeftiniji energent, a ujedno i pomoći našem gospodarstvu, te rješavanje pitanja vodoopskrbe i vodozaštite sa ciljem trajne zaštite za buduće generacije i očuvanja kvalitete podzemnih pitkih voda i dostupnost kanalizacijske mreže svima..

Istra uspostavlja jedinstveni sustav za zbrinjavanje otpada kroz ŽUPANIJSKI CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM "KAŠTIJUN", saniraju se i zatvaraju postojeće

sanitarne deponije komunalnog otpada u Puli, Umagu, Poreču, Rovinju, Labinu, Pazinu i Buzetu kao i sve ostale deponije.

Pored toga, u predstojećem razdoblju uložiti ćemo velike napore u daljnji razvoj prometne povezanosti, ali ne samo cestovne, nego i željezničke i pomorske i zračne, a tu prije svega mislim na izgradnju putničkog terminala u Puli, te na još bolje korištenje potencijala naše zračne luke.

Istaknuo bih i ulaganja koja nam predstoje u lučke uprave kao i izgradnju ribarske infrastrukture, koju ćemo najvećim djelom financirati kroz fondove EU..

Međutim, ne možemo i nećemo govoriti o infrastrukturi, a da ne spomenemo potrebna i neophodna ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu. I tu bih kao najvažniji projekt izdvojio izgradnju nove Opće bolnice u Puli, čijom ćemo izgradnjom moći konačno pružiti onu razinu zdravstvene zaštite našim sugrađanima, ali i gostima kakvu i svi zajedno i zaslužujemo.

La Regione Istriana e', grazie all'avoro di tutti lavoratori, imprenditori e dipendenti del settore pubblico e culturale, una delle regioni piu sviluppate della Croazia. L'Istria pero puo di piu.

Novi razvojni zamah dat će stavljanje u funkciju neiskorištenih nekretnina, posebno onih u napuštenim vojnim zonama u pulskom zaljevu gdje ćemo na optimalan način prenamijeniti bivša vojna područja u turističke i druge društvene sadržaje.

Turizmu, kao jednom od najkonkurentnijih sektora našeg gospodarstva, dat ćemo novi razvojni impuls. S privatnim sektorom radimo na još kvalitetnijem destinacijskom menadžmentu s razvojem novih proizvoda, kao što su cikloturizam, odnosno bajk, golf, gourmet, kulturni, poslovni i pustolovni, zašto ne, pustolovni ili audor turizam, koji će Istru diferencirati od konkurencije i omogućiti cjelogodišnju turističku sezonu ili kako ja volim reći turističku godinu.

Naše prednosti moramo maksimalno iskoristiti strateškim pozicioniranjem naših proizvoda i usluga te stvoriti još bolju prepoznatljivost Istre kako bi bila privlačna i turistima i gostima,.

Gospodarski razvoj temeljiti ćemo na konsenzusu i suradnji, i to će biti ključna riječ u našoj bliskoj budućnosti, suradnji gospodarskih, financijskih i političkih čimbenika te osigurati pozitivnu ulagačku i poduzetničku klimu kako bi privukli ulagače, ali one ulagače koji će prepoznati razvojnu perspektivu dobrog geopolitičkog podneblja, istarske prerađivačke industrije i istarske poljoprivrede, prije svega tu mislim na maslinarstva i vinogradarstvo.

Izuzetno je bitno da zadržimo multisektorsku strukturu gospodarstva Istre te da se još kvalitetnije pozicioniramo kao agilna i konkurentna regija privlačna za investicije.

Piu la nostra economia e' competitiva piu' rapida sara la rescita.

Con l'ingresso della Croazia nell'Unione europea, abbiamo voltato una nuova pagina che ci offre un'occasione unica. Spetta a noi sfruttarla nel modo migliore.

Otvora nam se široka lepeza mogućnosti koje stoje pred nama a koje mogu biti i hoće biti generator promjena, razvoja i jednog boljeg sutra za svih nas.

Za Istru je važno da iskoristi prednosti otvorenog tržišta kao i ideje solidarnosti unutar Europske unije, kako bi razvila sve svoje potencijale.

Otvaraju nam se nove mogućnosti sufinanciranja putem korištenja sredstava iz Strukturnih fondova i Kohezijskog fonda EU. Na raspolaganju su nam znatna veća sredstva nego do sada te se značajno povećao i raspon mogućih budućih područja ulaganja.

Istarska županija razvila je vrlo snažne i široke međunarodne odnose.

Imamo otvorenu suradnju sa mnogobrojnim europskim regijama i znat ćemo to iskoristiti u razdoblju pred nama, kroz suradnju na konkretnim EU projektima.

Dame i gospodo, signore e signori,

Lo sviluppo dell'economia e un segmento importante del nostro lavoro, pero' allo stesso tempo investiamo molto nello sviluppo del settore civile, cultura, istruzione, sport, sanita' e diritti sociali.

U Istri s pravom možemo biti ponosni na dostignuti stupanj demokracije, convivenze, međusobnog uvažavanja, tolerancije, brige za socijalno ugrožene i nemoćne, kao i razvoj civilnog društva, koje je budućnost naše zajednice.

Istarska županija postigla je značajan standard u zaštiti ljudskih prava i građanskih sloboda, u prvom redu u zaštiti prava nacionalnih manjina, ali moramo nastaviti i dalje unaprjeđivati demokratski razvoj i ohrabrivati sudjelovanje svih građana u društvenom životu.

Identitet Istre bitno je određen zalaganjem za najviše standarde u zaštiti, razvoju i promicanju ljudskih i građanskih prava svakog pojedinca.

Želimo razvijati tolerantne međunacionalne odnose štiteći posebnosti svih.

Posebno želimo zaštititi pravo na istrijanstvo kao naš osebujni regionalni izraz. Žalimo da naša djeca imaju u vrtićima i školama zavičajnu nastavu i da znaju plesati balun.

Istra je povijesna regija sa snažno izraženim regionalnim identitetom kojeg ćemo u narednom razdoblju još više osnažiti te učiniti još prepoznatljivim.

Istra je kulturno, povijesno i geografski specifična regija, a naš identitet i naš status regije je nešto što se ne može dovoditi u pitanje.

L'Istrianita e' il diritto alla diversita che rispetta tutti, pero d'altra parte esige il rispetto di tutti.

Država, naročito u ovim teškim vremenima, obilježenim svjetskom gospodarskom krizom, ne može istovremeno uspješno rješavati sva pitanja lokalne i regionalne uprave i samouprave i voditi nacionalnu politiku.

I zato Istra zahtijeva pravo na regionalnu samoupravu te pravo da, kao regija, upravlja bitnim dijelom svojih javnih poslova od regionalnog značenja, uz vlastitu odgovornost, konkretne zadatke na dobrobit građana. (Aplauz).

Ovdje jasno poručujem da ljudi koji vode ovu županiju, gradove i općine, su spremni tu odgovornost i preuzeti. I svima onima kojima u zadnje vrijeme prekravaju područja županija ili govore o potrebi za teritorijalnim preustrojem poručujem ma nema teritorijalnog preustroja bez decentralizacije Hrvatske. Nedopustivo je da se za današnje stanje kao primarno ističe broj općina i gradova. Može se razgovarati o nadležnostima, o vršenju funkcija, o racionalizaciji, o drukčijem organiziranju.

Što onda mi tražimo ?

Pa naravno, tražimo decentralizaciju, tražimo ostavljanje više financijskih sredstava, ali i obveza i dela, više financijskih fiskalnih sredstava općinama i gradovima s kojima će građani direktno na najnižim razinama, a to su današnje općine, gradovi i županije, preko svojih demokratski izabranih predstavnika upravljati sa svojim novcem i dijelom svog novca za zadovoljavanje javnih potreba. (Aplauz).

Queto e' quello di qui la Croazia a bisogno. In questo modo liberemo la creativita' delle persone a tutti gli livelli agevolando non solo luscita dalla crisi ma ancjhe la prosperita della Republica di Croazia.

Mi od decentralizacije nećemo nikada odustati!

Želimo da Istra bude regija s posebnim ovlastima! !

Noi non abbiamo rnai dubitato delle nostre capacita, e non dovrebbe farlo neanche il potere centrale.

Mi ne namjeravamo odstupiti od zacrtanih političkih ciljeva, obećanja i poruka temeljem kojih smo dobili povjerenje naših sugrađana.

Gentili colleghe e colleghi, signore e signori, a nome mio e dei consiglieri dell'Assemblea regionale, vi faccio i miei migliori auguri per la Giomata della Regione Istriana.

I želim svima puno uspjeha u daljnjem radu i svima zajedno da se i slijedeće godine nađemo ovdje na ovome mjestu i obilježimo Dan naše Istarske županije.

Živjeli i sretno», (Aplauz).

AD – 7 STJEPAN MESIĆ, izaslanik predsjednika Republike Hrvatske i počasni predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske, predsjednik Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti –

prigodni govor i uručivanje odlikovanja Reda Stjepana Radića zaslužnim članovima Saveza antifašista Istarske županije

«Gospođe i gospodo, drugovi i drugarice, dragi prijatelji.

Ja sam sa zadovoljstvom prihvatio (Aplauz) prijedlog Predsjednika Republike da vam se obratim, da vam svima čestitan Dan županije, ali i da u njegovo ime podijelim odlikovanja koja su zaslužni vaši članovi dobili.

Slušali smo ovdje sjajne govore, čuli smo puno toga čega smo mi svi svjesni, ali ima i onih koji nisu svjesni što se događa u ovom društvu. Čuli ste i ovih nekoliko govora gdje kažu javljaju se sada revizionisti. Ja bih čak parafrazirao jedan drugi izraz, taj bauk revizionizma kruži Hrvatskom i trebalo bi ga zaustaviti i možemo ga i moramo ga zaustaviti. (Aplauz). Jer u povijesti se samo dogodilo ono što se dogodilo i to se ne može promijeniti. Imate ovih političkih nakaza koji kažu Ante Pavelić je vratio Istru, mo' misliti. Pa im treba poslati samo ovaj film da vide tko je priključio Istru Hrvatskoj i tada Jugoslaviji. Moramo biti svjesni i da ima i onih u Europi koji baš nisu zaljubljeni u nas. Moramo biti toga svjesni kada traže uporno da mi izvršimo lustraciju. Koju? Mi smo izvršili lustraciju, to ste čuli ovdje, od 1941. do 1945. godine. (Aplauz). Mi smo drugu lustraciju izvršili poslije Rezolucije IB-ea, poslije sukoba sa Staljinom. Mi smo se tada odvojili od jednog sovjetskog modela koji za nas nije bio prihvatljiv. I treću lustraciju mi smo izvršili 1966. godine nakon pada Rankovića i njegove grupe. A nakon toga Hrvatska, pa i prije i poslije, radila je kao pravna država. Sudilo se za zločine i osuđivalo za zločine. Da li je bilo i slučajeva da netko nije osuđen, a učinio je zločin, Hrvatska, evo, postoji samostalno od 1990. godine i valjda se moglo sve one za koje netko ima dokaze mogao je pokrenuti svaki postupak. Ali tko nam se javlja? Pa u Europi nam se javljaju upravo oni koji nisu izvršili lustraciju u svojim državama. Koliko je sudaca u Njemačkoj suđeno poslije Drugog svjetskog rata, a koji su sudili za vrijeme Trećeg rajha. Kažu oni su provodili zakon, ali koji zakon? Tako da nas nitko ne treba uvjeravati u to što mi trebamo napraviti. Sve što smo trebali napraviti mi smo napravili. (Aplauz). Ali sada živimo u jednom drugom ambijentu, živimo u jednoj demokratskoj, slobodnoj Hrvatskoj, čiji su građani slobodno odlučili da se uključe u najelitniji gospodarsko – politički klub, koji se zove Europska unija. On ima svoje probleme, nisu riješeni svi institucionalni problemi. Europa se udružuje u vremenu kada Europu i svijet trese i gospodarska i financijska kriza, koja nam je uvezena iz Sjedinjenih američkih država, jer je neoliberalni kapitalizam došao do svog vrhunca i on je postao kontraproduktivan, treba tražiti nova rješenja i to ćemo vjerojatno tražiti i u Europskoj uniji.

Europska unija će biti najveći, da tako kažemo, faktor mira u svijetu, jer, evo, sada kada je Hrvatska ušla u Europsku uniju, mi otvaramo svoje granice. Regulativa će se usvajati, ali regulativa koja će biti usuglašena kroz europske mehanizme, tako da će svejedno jednom Talijanu biti da li s jedne ili s druge strane granice, da li je jedan Hrvat s jedne ili s druge stranice granice. Isto to se odnosi i na Srbe i na Mađare i na Čehe i na Francuze i Nijemce. Dakle, Europa koja je jedinstvo različitosti, ali svaki narod će živjeti u svom ukupnom kulturnom korpusu. To je ta nova kvaliteta koju donosi Europska unija. I zato se treba založiti da se Europska unija proširi i na jugoistok Europe, jer to će biti korist za čitav svijet. Svi ratovi u Europi, pa i u svijetu, počeli su radi teritorija. Što mislite da ovi rato koji se sada vode, zovu iz proljećem i ne znam kako sve, da se oni vode zbog ljudskih prava? Oni se vode zbog kontrole energenata, a mi moramo stvoriti svijet koji će kroz Ujedinjene nacije, koje također zaslužuju i traže svoju reformu, rješavati i probleme koji se pojavljuju među narodima i državama, ali ne ratom. Zato je važno da se Europa udruži, da Europa bude najveći faktor mira i da oružje zauvijek zašuti.

Meni je drago da mogu danas ovdje poželjeti još dugo godina života i zdravlja onima koji su zaslužni i koji će danas dobiti svoja odlikovanja.

Vama svima želim da i dalje Istra bude uspješna i mora biti. I kao što ste čuli ovdje Flegu, Hrvatska je najcentraliziranija zemlja u Europi i treba je decentralizirati, i ja to i očekujem. Treba malo hrabrosti da se to učini, ali isto tako moramo reći imamo one koji sada liju krokodilske suze nad gospodarstvom Hrvatske. Ova jadna Vlada koliko je sada

na vlasti, pa u koje trnje su oni ušli, a tko ih je doveo ? Pa ovi krokodili ! (Aplauz). I kaže sada vi odstupite. To što vas je narod izabrao to nema nikakve veze, nego vi odstupite, pa da mi nastavimo svoj posao. Pa možete misliti koliko bi bilo naivaca u ovoj zemlji kada bi se to dogodilo.

Ali, moramo još nešto reći i poglavarima u Hrvatskoj katoličkoj crkvi. I oni moraju povesti računa što ovi biskupi govore, da je ovo nenarodna vlast, da je ovo protunarodna vlast, a zašto onda licemjerno uzimaju novce od te vlasti. (Aplauz). Zašto onda naša vlast ne kaže : u redu, mi nemamo pravo praviti od klera licemjere, idemo mijenjati ugovor sa Sv. Stolicom, pa će katolici plaćati za katolički porez, pravoslavci će plaćati pravoslavni, Muslimani će plaćati muslimanski i nema onda nikakve ljutnje na nikoga, jer na kraju zašto bi ateisti plaćali za nekoga, a ne ide u crkvu. (Aplauz).

Samo ja tražim čistoću u našim odnosima. Crkva je odvojena od države i neka se tako vlada. I bit će onda svi zadovoljni. (Aplauz).

Ja sam imao sličan problem sa izvjesnim Jezerincem, biskupom. On je i sada i onda je bio vojni ordinariji. Ja sam obavijestio Sv. Stolicu i rekao sam : ako se on bude bavio politikom, ja sam 12 generala posla u mirovinu, jer su rekli mi smo branili Hrvatsku, mi ćemo odlučivati što će se raditi u Hrvatskoj. Da, ali onda nećete nositi oružje, izvolite sjesti u Sabor, neka vas narod izabere, kada dobijete mandat onda ćete tamo odlučivati, ali ne dok nosiš uniformu. I onda sam Sv. Stolicu obavijestio. On može biti i dalje, ja ga ne mogu smijeniti, prima generalsku plaću, ali neće više moći dolaziti u vojne objekte. To mu ja mogu zabraniti. Poslije toga pitaju Jezerinca čujemo da predsjednik nešto piše Sv. Stolici, mir i dobro. (Aplauz).

Mislim da i ova Vlada i ovaj predsjednik znaju adresu na koju se mogu rješavati ovi problemi sa crkvom». (Aplauz).

U nastavku odlikovanja su primili:

- Ivan Draščić,
- Anton Dušan ,
- Jakov Licul, (odlikovanje preuzima predsjednik Udruge iz Sutivanca),
- Rozina Lovrečić,
- Bruno Marussich,
- Ivan Muzica,
- Ferruccio Pastrovicchio,
- Jakov Rojnić,
- Mihovil – Miho Rojnić,
- Mario Šugar, (odlikovanje preuzima kćer),
- Jolanda Ugrin,
- Anđelo Verbanac (odlikovanje preuzima članica obitelji)
- Milan Žiković (odlikovanje preuzima Božo Štifanić, koje će mu biti uručeno u Poreču)
- Ivan Paulišić, što je sve popraćeno aplauzom.

BOŽO ŠTIFANIĆ, napominje da on nije Žiković Milan, već Štifanić Božo. Milan Žiković nije mogao doći na svečanu sjednicu, pa preuzima njegovo odlikovanje , koje će mu biti uručeno u Poreču. Ujedno naglašava da jedan od zaslužnih ljudi za Istru, za sve što se na sjednici govorilo, nije mogao doći na svečanost, pa sve lijepo pozdravlja, jedan od mlađih boraca sa Rušnjaka, Rakovac Dušan. (Aplauz).

U ime nagrađenih prisutnima se obratio **MIHOVIL ROJNIĆ**:
«Štovani izaslaniče Predsjednika Republike, štovani uzvanici, čini mi posebno zadovoljstvo da u svoje ime, u ime nas koji smo primili odlikovanja iskreno zahvalim Predsjedniku Republike i da njegovom izaslaniku i svima vama poželim dobrodošlicu i da se svi skupa prijatno osjećamo.

Ova odlikovanja primamo za doprinos u narodnooslobodilačkom ratu i poslijeratne izgradnje zemlje. Međutim, mi istovremeno ta odlikovanja primamo i kao obvezu da ćemo i dalje nastaviti našu aktivnost na očuvanju stečevina antifašističke borbe u prvom redu pravilno, objektivno tumačenje naše prošlosti mlađim generacijama na kojima će oni graditi ono što smo mi stvarali. (Aplauz). Posebno želim istaći da ćemo se potruditi u granicama naših zakonskih ovlasti i realnih mogućnosti da i u školama damo svoj doprinos kako bi što objektivnije, kao sudionici tih događaja, mogli prenijeti na njih ono zašto smo se mi borili. (Aplauz).

Ono što ne mogu izbjeći, - nemam namjere da produžim, - osobno da budem slobodan, iskreno podržavam sve prethodne govornike, a nas da se pridružimo u realizaciji zadataka koje su oni ovdje istaknuli. Budemo li tim putem išli uspjeh neće izostati. Hvala», (Aplauz).

Voditeljica programa, **DUBRAVKA SVETLIČIĆ**, zahvaljuje izaslaniku Predsjednika Republike Hrvatske, predsjedniku Skupštine Istarske županije, županu Istarske županije i predsjedniku Saveza antifašističkih boraca i antifašista Istarske županije te čestita odlikovanima.

AD - 8 GLAZBENI NASTUP DJEVOJAČKOG PJEVAČKOG ZBORA SREDNJE ŠKOLE „MATE BALOTE“ POREČ POD VODSTVOM PROFESORICE DEBORE CUKOLA ŽENERAL

Voditeljica programa **DUBRAVKA SVETLIČIĆ**, za kraj sjednice, najavljuje 10-minutni glazbeni nastup kroz koji će provesti članice djevojačkog pjevačkog zbora Srednje škole „Mate Balote“ Poreč koji djeluje pod vodstvom profesorice Deборе Cukola Ženeral u sklopu izvannastavnih aktivnosti već dugi niz godina. Trenutno broji 25 članica koje se redovito okupljaju dva sata tjedno pripremajući se za nastupe na školskim manifestacijama i natjecanjima na državnoj, županijskoj i općinskoj razini, koncertima povodom Božića, Valentinova, Dana škole i humanitarnim koncertima izvan škole.

Članice zbora su učenice škole uzrasta od prvoga do četvrtoga razreda. Repertoar školskoga zbora vrlo je raznolik, a posebno se njeguju narodne pjesme istarskog, primorskog i dalmatinskog podneblja, duhovne šansone, klasične skladbe, a u repertoaru zbora je zastupljen i gospel kao i zabavna glazba.

Velika ljubav prema pjevanju i neizmijerna želja za uspjehom donijeli su im titulu najomiljenijeg hrvatskog amaterskog zbora ! Ponosne su pobjednice ovogodišnje sezone emisije HRT-a Do posljednjeg zbora kada su djevojke u finalu osvojile srca gledatelja diljem Lijepe naše svojim izvedbama. Danas će nam Izvesti skladbe „Naranča“, „Terra magica“ i „Istarski mix“

Per concludere la solena assemblea anuncio ora una esibizione musicale del coro femminile della scuola media superiore Mate Balota di Parenzo diretto dalla professoressa Debora Cukola Ženeral nell'ambito della attività extra scolastiche. Il coro è attualmente formato da 25 membri che si incontrano regolarmente 2 ore alla settimana preparando le esibizioni per le manifestazioni scolastiche e i concorsi all' livello statale. Il coro è composto da ragazze che frequentano tutte le 4 classi della scuola media superiore e il repertorio è molto variegato e spazia dalle canzoni popolari istriane, litorane e dalmate alle canzoni spirituali, composizioni classiche, el gostel, ma anche la musica pop.

Il grande amore per il canto è un desiderio infrenabile per il successo hanno portato loro il titolo di materiale croato preferito. Hanno vinto il concorso alla trasmissione della TV croata fino all'ultimo coro.

Izvode skladbe „Naranča“, „Terra magica“ i „Istarski mix“.

U kulturno umjetničkom programu sudjelovali su : Mješoviti pjevački zbor Roženice iz Pazina, koji su izveli državnu himnu «Lijepa naša» i svečanu pjesmu «Krasna zemlja-Istra mila», „Marš istarskih brigada, „U Istri se zastava razvila“ i „O bella ciao“

Mješoviti pjevački zbor Roženice su za svoje ime, preuzele naziv drevnog instrumenta povezujući tako staro i novo, tradiciju i suvremeno doba. Zbor je osnovan 1979. godine na poticaj tadašnjeg Narodnog sveučilišta Pazin i grupe građana, zaljubljenika u zbornu pjesmu. Nezaobilazan je sudionik svih važnijih događaja u Pazinu i širom Istre. Repertoar zbora je raznolik. Tu su djela iz istarske glazbene baštine, te djela hrvatskih i stranih, svjetski poznatih skladatelja. Članovi zbora ljudi su različitih zanimanja - zaposlenici javnih poduzeća i društvenih ustanova iz Pazina i okolice, privatni poduzetnici, te umirovljenici i studenti. Sve njih povezuje entuzijazam i ljubav za pjesmu. Od samog osnutka do kraja 2002. godine, Zbor je djelovao pod umjetničkim vodstvom maestra Nella Milottija, glazbenog pedagoga, najpoznatijeg istarskog kompozitora, autora velikog broja zbornih i orkestralnih djela. Pod njegovim ravnanjem Zbor je održao preko 300 javnih nastupa diljem Hrvatske te u inozemstvu. Početkom 2003. godine, ravnanje zborom prepušta se «mladim snagama», i umjetničkom vodstvu prof. Ines Kovačić Drndić.

Voditeljica programa, **DUBRAVKA SVETLIČIĆ**, zahvaljuje Pjevačkom zboru «Roženice» iz Pazina i njihovom dirigentu Danijelu Dražiću, djevojkama pjevačkog zbora Srednje škole „Mate Balote“ iz Poreča i njihovoj profesorici Debori Cukola Zeneral na prekrasnim interpretacijama. Svima zahvaljujem na pažnji i sudjelovanju i želi ugodan nastavak dana.

Ringrazia il coro «Roženice» di Pisino e il dirigente Danijel Dražen, ringrazia le ragazze del coro della scuola media superiore «Mate Balota» di Parenzo e la professoressa Debora Cukola Zeneral per le esibizioni e un grazie a tutti per l'attenzione e partecipazione, grazie e buona giornata.

Sjednica je zaključena u 13,56 sati.

ZAPISNIK VODIO :

IVAN KLARIĆ

PREDSJEDNIK SIŽ :

VALTER DRANDIĆ